

Svar på Antero Eerolas och 24 andra ledamöters motion om situationen för arbetslösa Vandabor som kommit att omfattas av aktiveringsmodellen

VD/2258/00.02.00.03/2018

JN/TS/AK/MT/NJ/ALS

Antero Eerola och 24 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Från början av detta år trädde den aktiveringsmodell i kraft som ingår i arbetslöshetsskyddet. Enligt modellen

Enligt den måste de arbetslösa uppfylla ett särskilt villkor som gäller aktivering. Det innebär att den arbetslösa under en granskningsperiod på 65 dagar måste utföra minst 18 timmar lönearbete enligt arbetskollektivavtalet, i företagsverksamhet förtjäna sammanlagt minst 23 procent av den månadsinkomst som krävs i arbetsvillkoret för företagare, dvs. i år 241 euro, eller delta fem dagar i TE-byråns sysselsättningsfrämjande service.

Annars sänks den arbetslösas arbetslöshetsunderstöd med 4,65 procent.

Modellen kan leda till svåra och till och med orimliga situationer för den arbetslösa. Den arbetslösa kan inte själv bestämma om en arbetsgivare ska anställa honom eller henne, eller om myndigheterna har tillräckliga resurser att erbjuda för sysselsättande åtgärder.

Utgående från det som nämns ovan och med hänvisning till kapitel 22 punkt 1 i Vanda stads förvaltningsstadga, lämnar vi, undertecknade ledamöter, in en motion enligt vilken:

- Vanda stad utreder hur många arbetslösa Vandabor som kommit att omfattas av aktiveringsmodellen utan att de har möjligheter att få sysselsättning eller delta i arbetskraftspolitiska åtgärder.
- Det utgående från utredningen kartläggs hur mycket det skulle kosta att sysselsätta dessa personer eller styra dem till att omfattas av arbetskraftspolitiska åtgärder.
- Det tillsammans med arbetskraftsmyndigheterna och inom ramen för stadens budget för varje Vandabo som är arbetslös ordnas sysselsättningsmöjligheter eller möjligheter att delta i arbetskraftspolitiska åtgärder, så att de som är arbetslösa inte drabbas av de nedskärningar i arbetslöshetsunderstödet som aktiveringsmodellen medför.”

Stadsfullmäktige 5.3.2018 § 18

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för invånarservicen lämnade följande svar på motionen:

Aktiveringsmodellens första utvärderingsperiod avslutades i slutet av mars 2018. De instanser som beviljar arbetslöshetsförmån, det vill säga Folkpensionsanstalten och 26 olika arbetslöshetskassor, bedömer huruvida aktiveringskriterierna uppfylls.

Enligt arbets- och näringsministeriets sysselsättningsstatistik fanns det i slutet av mars 2018 i Vanda 7 010 personer som varit arbetslösa utan avbrott i minst 13 veckor. Under arbetslösheten som pågått oavbrutet har dessa personer inte deltagit i arbetskraftspolitisk utbildning eller arbetskraftspolitiska åtgärder, så till denna del uppfyller de inte aktiveringskriterierna. Ur statistiken framgår det dock inte om personen till exempel under uppföljningsperioden utfört tillfälligt arbete som uppfyller aktiveringskriterierna. FPA publicerar de första siffrorna över aktiveringsmodellens verkningar i maj. För arbetslöshetskassornas del finns de första statistikuppgifterna att få först senare under sommaren.

I den första fasen då aktiveringsmodellen nyss hade införts godkändes som aktiveringsåtgärder endast frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån, invandrades frivilliga studier, arbetskraftsutbildning i TE-byråns regi, jobbsökarträning och karriärträning, arbetsprövning, utbildningsprövning, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, samt Nylands TE-byrås lokala köptjänster. Det fanns inte tillräckligt med sysselsättningsfrämjande tjänster som aktiveringsvillkoret förutsätter och alla har inte möjlighet att arbeta tillfälligt, vilket aktiveringsmodellen förutsätter. Av kommunens sysselsättningsfrämjande åtgärder är det endast den rehabiliterande arbetsverksamheten samt arbetsprövning vid kommunen som godkänts för aktivitetsvillkoret.

Regeringen har i anslutning till ramförhandlingarna i april 2018 föreslagit flera ändringar i villkoren för aktiveringsmodellen. I fortsättningen kommer till aktivitetsåtgärderna att tillfogas bland annat frivilliga studier utan behovsprövning samt sysselsättningsfrämjande tjänster som organiseras av fackförbund, organisationer, kommuner eller motsvarande instanser. Om ändringarna godkänns kan allt fler personer uppfylla aktivitetsvillkoren. Även de nuvarande kommunala sysselsättningsfrämjande tjänsterna skulle i högre grad än tidigare täcka aktivitetskriterierna.

Vanda har i betydande mån satsat på främjande av sysselsättningen. År 2017 hade Vanda stads sysselsättningsservice omkring 5 000 klienter som deltog i en eller flera sysselsättningsfrämjande tjänster. Man har fokuserat på minskning av långtids- och ungdomsarbetslösheten. I kommunens lagstadgade uppgifter ingår den sektorsövergripande samservicen som främjar sysselsättningen (TYP-servicen) samt den rehabiliterande arbetsverksamheten. Utöver de lagstadgade uppgifterna erbjuder sysselsättningsservicen flera andra tjänster. Med hjälp av Ohjaamo-verksamheten får ungdomar handledning i att hitta arbete och utbildning. Företagsnavigatorn främjar klienternas sysselsättning genom att söka fram sysselsättningsmöjligheter på den öppna arbetsmarknaden samt genom att arrangera rekryteringstillställningar och karriärträning. I coachningshusen Koutsi, Reeli och Valo har arbetslösa möjlighet att med hjälp av rehabiliterande arbetsverksamhet eller arbetsprövning utveckla sina arbetslivsfärdigheter och kompetenser i workshops som omfattar olika sektorer. Inom sysselsättningsservicen verkar dessutom olika projekt med extern finansiering som erbjuder olika målgrupper stöd och handledning i sysselsättningsfrågor.

Sysselsättningsservicens tjänster organiserar bland annat karriärträning och -handledning, cv- och jobbsökarträning, utbildningar för tillståndskort inom olika yrkesområden samt annan utveckling av den egna kompetensen. Ett stort antal klienter inom sysselsättningsservicen skulle komma att påverkas om dessa aktiviteter kunde godkännas för aktivitetsvillkoret. Det skulle också stödja det långsiktiga arbete som sysselsättningsservicen i Vanda utfört för att främja sysselsättningen och vars mål är att i första hand producera sådana tjänster för arbetslösa som genuint hjälper dem framåt i arbetslivet.

På grund av de planerade ändringarna i aktiveringsmodellens regelverk och även de föreslagna tilläggsresurserna för TE-tjänsterna är det i detta skede omöjligt att uppskatta antalet personer som i fortsättningen kommer att beröras av den minskade arbetslöshetsförmånen som en följd av aktiveringsmodellen. Då de konkreta ändringarna i aktiveringsmodellen står klara kommer sysselsättningsservicen i mån av möjlighet att anpassa innehållet i sina tjänster utifrån aktiveringsmodellens kriterier. Att utvidga de aktiveringsåtgärder som ingår i aktiveringsmodellen till att också omfatta kommunens sysselsättningsfrämjande tjänster kommer också att öka efterfrågan på de kommunala tjänsterna.

Sysselsättningsservicen utvecklar kontinuerligt sin verksamhet så att allt fler ska ha möjlighet att delta och få en start på vägen mot sysselsättning, ofta efter en arbetslöshet som varat i flera år. Under 2017 deltog 1 503 personer i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Antalet deltagare har fördubblats under de senaste fem åren och målet har varit att öka antalet klienter med omkring 10 procent per år. Även handledningsverksamheten utvecklas och utökas, men en omfattande ökning av klientantal och tjänster från nuvarande nivå är möjlig bara genom att öka de resurser och anslag serviceproduktionen kräver. I budgeten för år 2018 har anslag reserverats för sysselsättningsservicen enligt följande:

Sysselsättningsservicens anslag 2018	
	Milj. €
Helhetsbudget	38,1
Arbetsmarknadsstödet kommunandel	20,9
Utgifter för sysselsättning med lönestöd	7,5
TYP – sektorsövergripande samservice för främjande av sysselsättningen	1,1
Ohjaamo	0,6
Coachningshusen (rehabiliterande arbetsverksamhet och arbetsprövning)	2,7
Annan rehabiliterande arbetsverksamhet (integrerade tjänster och köpta tjänster)	2,1
Företagsnavigatören	0,5
Projekt	0,6
Sysselsättningsbidrag för företag och föreningar/organisationer	0,8

Utöver sysselsättningsservicens verksamhet har stadens alla verksamhetsområden en möjlighet att stödja aktiveringen av arbetslösa genom att erbjuda fler platser för rehabiliterande arbetsverksamhet och arbetsprövning än vad som nu är fallet. År 2017 var totalt 205 personer sysselsatta inom den rehabiliterande arbetsverksamhetens platser inom stadens olika verksamhetsområden. Att delta i den rehabiliterande arbetsverksamheten i en genuin arbetsmiljö är ett utmärkt sätt att utveckla arbetslösas arbetslivsfärdigheter och kompetenser och vid behov till exempel kunskaperna i finska och på så vis förbättra deras möjligheter att ta sig in på den öppna arbetsmarknaden. En ökning av antalet platser inom arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte vid stadens alla verksamhetsområden kräver att ledningen är engagerad och att tillräckliga personalresurser reserveras för handledning av klienterna.

Utöver platser för rehabiliterande arbetsverksamhet kan stadens alla verksamhetsområden stödja aktiveringsvillkorens uppfyllande samt sysselsättningen genom att erbjuda allt fler möjligheter till arbetsprövning. På basis av uppgifter från NTM-centralen i Nyland uppgick antalet arbetsprövningsperioder vid Vanda stad år 2017 till 921 stycken, av vilka 97 procent gällde

arbetssökande från Vanda. Verksamhets- och resultatområdena kommer självständigt överens om arbetsprövning tillsammans med TE-byrån och arbetssökanden.

Stadsstyrelsen 28.5.2018 § 17

Förslag av biträdande stadsdirektören för invånarservicen:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Antero Eerola och de 24 andra som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.6.2018 § 10

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Antero Eerolas och 24 andra ledamöters undertecknade fullmäktigemotion

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Jaakko Niinistö, biträdande stadsdirektör för invånarservicen, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)

Timo Saari, direktör för sysselsättningsservicen, tfn 043 827 1061, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)